

NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK NAAR KLEINE MARTERACHTIGEN UITBREIDING BEDRIJVENTEREIN KIEVITSMEENT - EDE

COZIJNSEN

Gertjan Cozijnsen
De haarstraat 1
3861 VE Nijkerk

Kvk:85564753

Btw-id: NL004115333B71

Iban: NL61RABO0189385928

Tel: 0642926885

Email: info@cozijnsenflorafaunaadvies.nl

Opdrachtgever:	Teus' Advies
Contactpersoon:	Dhr. E. van Essen
Kenmerk rapport:	23VC092 Nader onderzoek kleine marterachtigen
Datum veldbezoek:	24 augustus 2023
Datum rapport:	18 september 2023
Versie	1.0
Auteur	Gertjan Cozijnsen

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	4
1.1 AANLEIDING EN DOEL	4
1.2 OMSCHRIJVING GEBIED	4
2. SITUATIE EN BEOOGDE ONTWIKKELING	5
2.1 HUIDIGE SITUATIE	5
2.2 BEOOGDE ONTWIKKELING	5
3. ECOLOGIE EN WETGEVING	6
3.1 KLEINE MARGERARCHTIGEN	6
3.2 WETGEVING	6
4. METHODE	7
4.1 CAMERAVALE ONDERZOEK	7
5. RESULTATEN EN EFFECTENBEPALING	9
5.1 RESULTATEN CAMERAVALE ONDERZOEK	9
6. CONCLUSIE	10
6.1 OVERIGE SOORTEN EN ZORGPLICHT	10
6.2 ALGEMENE VOGELS EN NIET JAARROND BESCHERMDE NESTEN	10
6.3 CONCLUSIE ONDERZOEK	10
BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN BELEID	12
BIJLAGE 2 BRONNEN	14

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Teus'Advies heeft Cozijnsen flora fauna advies op 28 juli 2023 ter aanvulling van reeds eerdere uitgevoerde onderzoeken, een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd op verschillende adressen aan de Kievitsmeent en kade (deelgebieden A en B), in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanleiding voor dit verzoek is een bestemmingsplanwijziging, het voornemen is het plangebied om te vormen tot een circulair bedrijventerrein.

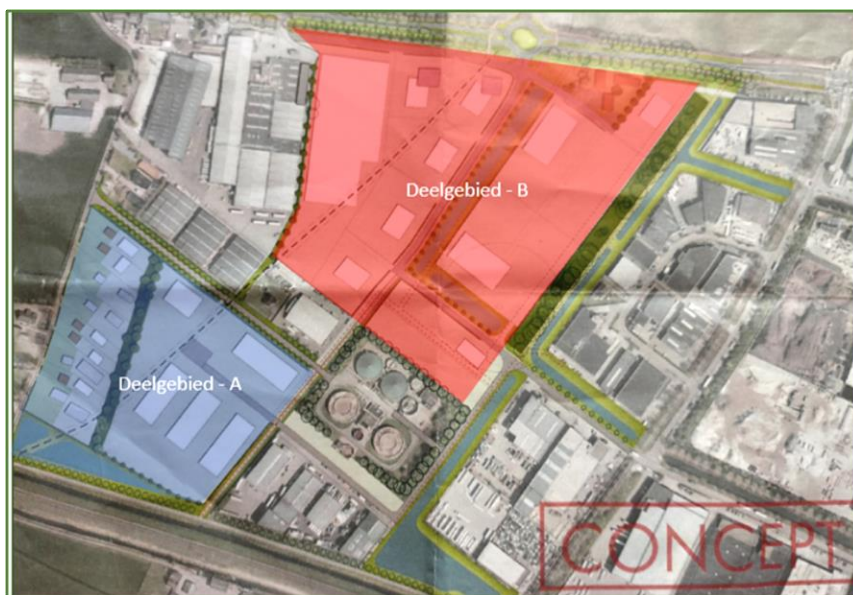
De beoogde ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend. Op basis van de verkenning kon in deelgebied B niet worden bepaald of de beoogde ontwikkeling al dan niet leidt tot negatieve effecten op kleine marterachtigen. Daarom heeft Cozijnsen flora fauna advies nader onderzoek uitgevoerd naar de functies van het plangebied voor bunzing, hermelijn en wezel. Deze rapportage doet verslag van het nader ecologisch onderzoek naar deze soorten.

1.2 Doel

Het nader ecologische onderzoek maakt inzichtelijk of, en op welke wijze, het plangebied door kleine marterachtigen gebruikt wordt. Het onderzoek richt zich hoofdzakelijk op het vaststellen van de aan- of afwezigheid van bunzing, hermelijn en/of wezel in het plangebied.

In de rapportage volgt antwoord op de volgende vragen:

- Vormt het plangebied (essentieel) leefgebied voor bunzing, hermelijn en/of wezel?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling strijdig met de Wnb?
- Zijn maatregelen en/of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

Figuur 1.2 concept beoogde ontwikkeling.

2. Situatie en beoogde ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied en is ter verduidelijking opgedeeld in 2 deelgebieden (A en B). Het marter onderzoek heeft betrekking op deelgebied (B).

Het gebied bevindt zich aan de Rijksweg, Kievitsmeent en Kade, in de gemeente Ede, in de provincie Gelderland. De deelgebieden zijn samen ongeveer 19 ha groot en bevindt zich aan de westrand van de gemeente Ede. De planlocatie in Deelgebied B, bestaat uit meerdere woonerven en reeds bestaande bedrijventerreinen. Het omliggend gebied buiten de erven in deelgebied B bestaat grotendeels uit agrarische gronden (grasland) met daartussen houtwallen bestaande uit ruigtes, struiken, bomen en droog staande slootjes. Ten noorden (Rijksweg 31) bevindt zich een boerderijwoning met diverse opstallen, de rand van dit perceel is begroeid met ruigtes.

Figuur 2.1 ligging van het plangebied (deelgebied B globaal begrensd).

2.2 Beoogde ontwikkeling

De beoogde ontwikkeling is van permanente aard en betreft de realisatie en uitbreiding van een seculair bedrijventerrein Kievitsmeent. In figuur 2.2 is een schetsontwerp van de nieuwe situatie in het plangebied weergegeven. Deelgebied B bestaat uit de adressen Kievitsmeent 1, 2, 4, 6, 8 en Rijksweg 31. De aanwezige bebouwing op de adressen aan de Kievitsmeent zal worden gesloopt, aan de rijksweg 31 zal alleen een kleine loods worden gesloopt de overige bebouwing blijft behouden. Het gebied buiten de bestaande erven in deelgebied B bestaat uit agrarisch gebied veelal weidegrond, met daartussen houtwallen bestaande uit ruigtes, struiken, bomen en droog staande slootjes. Met de voorgenomen ontwikkeling zullen een aantal van deze groen elementen verdwijnen, doordat er een watergang zal worden gerealiseerd. Ten oosten tegen het industriegebied is een brede houtwal aanwezig welke doorloopt ten noorden tot aan de Rijksweg deze blijft behouden.

Figuur 2.2 ontwerp van de beoogde ontwikkeling.

3. Ecologie en wetgeving

3.1 Kleine marterachtige

Op basis van algemene verspreiding en het aanwezige biotoop is de aanwezigheid van bunzing, hermelijn en/of wezel in deelgebied (B) niet op voorhand uit te sluiten. Het plangebied ligt namelijk in een relatief kleinschalig landschap dat wordt afgewisseld door open terrein, sloten, greppels, klein struweel en knotelzen. Dergelijke landschapselementen zijn potentieel geschikt als vaste rust- en/of voortplantingsplaats en foerageergebied voor kleine marterachtigen. Bunzing, hermelijn en wezel hebben een voorkeur voor structuurrijk biotoop in een waterrijke omgeving en kleinschalig agrarisch landgebruik.

3.2 Wetgeving

Bunzing, hermelijn en wezel zijn nationaal beschermd als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Met het in werking treden van de Wnb zijn kleine marterachtigen in veel provincies op de vrijstellingslijst gezet, waardoor alleen de algemene zorgplicht (Wnb artikel 1.11) van toepassing is. In Gelderland zijn kleine marterachtigen niet vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen. De Wnb bevat de volgende verboden handelingen die van toepassing zijn:

1. Het is verboden om dieren in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
2. Het is verboden de vaste rust- of voortplantingsplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen

In deze rapportage vindt toetsing plaats aan Soortbescherming van de Wnb. De Wnb gaat uit van het voorzorgbeginsel en stelt dat een overtreding van verbodsbepalingen met zekerheid moet worden uitgesloten. Uitsluitel is alleen mogelijk op basis van voldoende en actuele gegevens en bij afwezigheid van beschermde soorten.

Als nader ecologisch onderzoek uitwijst dat negatieve effecten niet te voorkomen zijn, en dat het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk is, zal een ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd moeten worden. De provincie Gelderland kan ontheffing verlenen van de verboden als genoemd in artikel 3.10 van de Wnb. Bij het aanvragen van een eventuele ontheffing dient de aanwezigheid van de betreffende soort aangetoond te worden. Hierbij geldt een 'omgekeerde bewijslast' waarbij de initiatiefnemer verantwoordelijkheid draagt.

4.Methode

4.1 Cameraval onderzoek

Het nader onderzoek naar kleine marterachtigen is uitgevoerd met behulp van cameravallen. Bunzing, hermelijn en wezel zijn nacht actieve dieren die overdag niet te inventariseren zijn. Voor de opzet van het onderzoek is gebruik gemaakt van de richtlijnen zoals gesteld in de 'handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming' (Provincie Noord-Brabant (2017).

Het plangebied in deelgebied (B) is circa 10 hectare groot. Een groot deel van het gebied wordt voor de ontwikkeling benut. Gezien de omvang van het plangebied is besloten om vier camera's te plaatsen. Deze zijn geplaatst op de meeste kansrijke locaties, zoals struwelen en overhoekjes (zie figuur 4.1). Om het voorkomen van hermelijn en wezel te onderzoeken is gebruik gemaakt van een struikrovercamera (zie figuur 4.2). Voor bunzing is er aanvullend een losse camera met lokstof ingezet (zie figuur 4.3). De trefkans van de zogeheten struikrover is gemiddeld genomen erg hoog, bovendien kunnen met de struikrover ook andere soorten worden vastgesteld, zoals muisachtige en egel.

De camera's zijn op 31 juli 2023 geplaatst en op 15 september 2023 verwijderd. De camera's hebben zeven aaneengesloten weken in het plangebied gestaan. Om de trefkans te vergroten is gebruik gemaakt van lokmiddelen gemaakt van sardientjes. Tussentijds zijn de lokstoffen vervangen en zijn de camera's uitgelezen en voorzien van nieuwe batterijen.

Figuur 4.1 de locaties van de cameravallen met lokstof.

Figuur 4.2 voorbeeld van een struikrover cameraval met lokstof

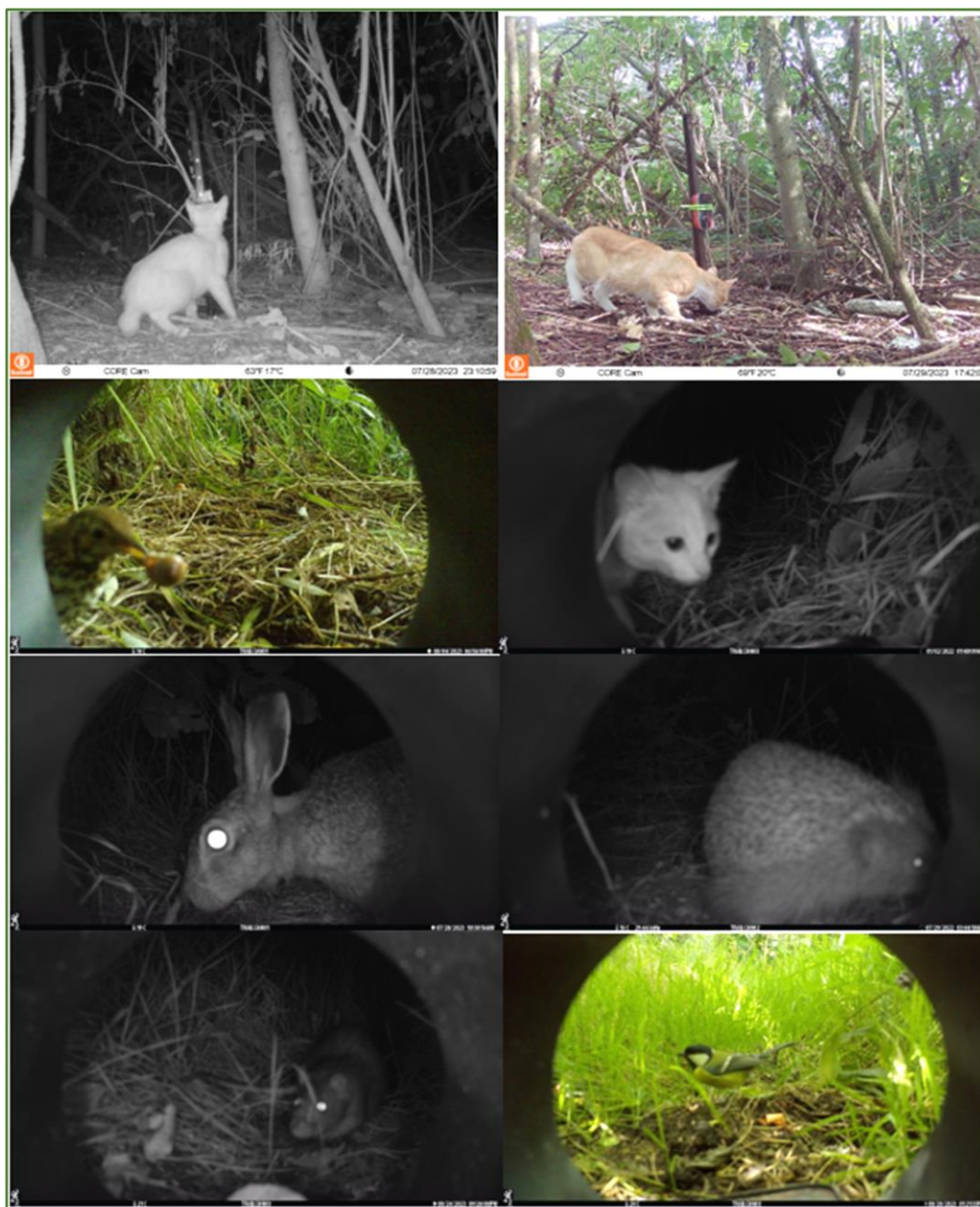

Figuur 4.3 voorbeeld opstelling van een losse camera met lokstof (bron www.zoogdiervereniging.nl).

5. Resultaten en effectenbepaling

5.1 Resultaten cameraval onderzoek

Tijdens het cameravalonderzoek zijn geen kleine marterachtigen op beeld vastgelegd. Wel zijn andere zoogdieren zoals verschillende huiskatten, bruine rat, muisachtige, haas en egel en vogelsoorten zoals koolmees, houtduif en merel vastgesteld (zie figuur 5.1). Omdat tijdens de onderzoeksperiode geen kleine marterachtigen zijn waargenomen is redelijkerwijs uit te sluiten dat bunzing, hermelijn of wezel in het plangebied voorkomen. Er is dus geen sprake van negatieve effecten op deze soorten. Het project is daarmee niet ontheffingsplichtig ten aanzien van het Wnb onderdeel soortenbescherming.

Figuur 5.1 Waarnemingen van soorten in het plangebied, los van de zorgplicht, zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen.

6. Conclusie

6.1 Overige soorten en zorgplicht

Tijdens het cameraval onderzoek zijn onder de Wnb vrijgestelde soorten waargenomen. Deze soorten zijn bij een ruimtelijke ontwikkeling vrijgesteld. Het gaat om algemene vogel soorten en o.a. huiskat, haas, egel, huisspitsmuis, bruine rat en egel. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld geldt alsnog de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat men voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Voor grondgebonden zoogdieren houdt dit in dat bij het opschonen van het terrein ruimtelijk gezien van uit één richting gewerkt wordt zodat aanwezige eventueel aanwezige soorten kunnen vluchten en het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

Soortgroep	Aanwezig	Overtreding	Maatregelen
Algemene zoogdieren	Mogelijk	Nee	Zorgplicht

6.2 Algemene vogels en niet jaarrond beschermde nesten

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

Soortgroep	Aanwezig	Overtreding	Maatregelen
Algemene Vogels	Mogelijk	Nee	Zorgplicht/ broedvogel check bij werkzaamheden binnen het broedseizoen

6.3 Conclusie onderzoek

- Vormt het plangebied (essentieel) leefgebied voor bunzing, hermelijn en/of wezel?

Antwoord: Het plangebied is geen (essentieel leefgebied voor bunzing, hermelijn en/of wezel.

- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling strijdig met de Wnb vwb kleine marterachtigen?

Antwoord: De beoogde ontwikkeling is niet strijdig met de Wnb mits de adviezen uit dit rapport, met name onderstaand tekst, worden opgevolgd.

- Zijn maatregelen en/of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig vwb kleine marterachtigen?

Antwoord: Er zijn geen maatregelen en/of een ontheffing, anders dan in dit rapport genoemd nodig.

- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

Antwoord: vwb kleine marterachtigen kan de beoogde ontwikkeling doorgang vinden.

In opdracht van Teus'Advies heeft Cozijnsen flora fauna advies naderonderzoek naar het voorkomen van kleine marterachtige, in het kader van de Wet natuurbescherming. De aanleiding voor dit verzoek kwam uit de resultaten van een reeds eerder uitgevoerd natuurwaarde onderzoek, op basis van deze verkenning kon in deelgebied B niet worden bepaald of de beoogde ontwikkeling al dan niet leidt tot negatieve effecten op kleine marterachtigen. Tijdens het nader onderzoek zijn deze soorten niet aangetroffen. Er kan dus redelijkerwijs worden uitgesloten dat het plangebied essentiële functies voor kleine marterachtigen vervult. De beoogde ontwikkeling is daarmee niet strijdig met de Wnb en dus ook niet ontheffingsplichtig. Wel dient rekening te worden gehouden met algemene broedvogels (Wnb artikel 3.1). Ook dient rekening te worden gehouden met het voorkomen van algemeen voorkomende soorten, in het kader van de zorgplicht (Wnb artikel 1.11).

Soortgroep	Aanwezig	Overtreding	Maatregelen
Kleine marterachtigen	Nee	Nee	Geen

Bijlage 1 Natuurwetgeving en beleid

4.1 Wet natuurbescherming

Doelstelling van de Wet natuurbescherming in het kader van soortbescherming is het beschermen en ontwikkelen van natuur, mede vanwege de intrinsieke waarden, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan valt onder de bevoegdheid van de provincie. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren en planten die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn; de erkenning van de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier of plant. Deze erkenning is terug te vinden in de zorgplicht.

4.2 zorgplicht en verbodsbepalingen

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving.

In de Wet natuurbescherming bestaat uit een drietal hoofdstukken waarin de volgende zaken worden beschermd:

- Houtopstandenbescherming
- Soortenbescherming
- Gebiedenbescherming (Natura 2000)

In de wet spreekt men van 'algemene zorgplicht'. Daarnaast bevat de wet een aantal verbodsbepalingen. Alleen de meest relevante verbodsbepalingen worden hieronder genoemd.

Artikel 2 de zorgplicht:

De Zorgplicht houdt in dat je schade aan Natura 2000-gebieden en in het wild levende planten en dieren, alsmede hun directe leefomgeving probeert te;

- a. Voorkomen
- b. Beperken
- c. Ongedaan maken.

Verboden soortbescherming:

In de wet natuurbescherming wordt onderscheidt gemaakt tussen soorten welke onder het beschermingsregime van de Europese soorten: Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en de Nationale soorten: overige beschermde soorten vallen. Hiervoor gelden de volgende verboden:

Essentie van de verboden Wet Natuurbescherming					
(in de kolommen achter de verboden staan de verwijzingen naar de wetsartikelen)	Europese soorten			Nationale soorten	
Het is verboden ...	Vogels	Dieren	Planten	Dieren	Planten
specifieke beschermde soorten te doden of te vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1a	
de voortplantingsplaats of rustplaats te beschadigen, vernielen of wegnemen	3.1.2	3.5.4		3.10.1b	
eieren te beschadigen, rapen of bezitten	3.1.3	3.5.3			
specifieke beschermde soorten te verstoren	3.1.4	3.5.2			
Specifieke beschermde planten te plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen, vernielen			3.5.5		3.10.1c

Om aantoonbaar invulling te geven aan de zorgplicht moet er aantoonbaar zorgvuldig gehandeld worden. Dit kan:

- Praktisch: voorkomen/beperken overtreden van de verbodsbepalingen.
- Juridisch: Inzet van het juiste instrument voor werkzaamheden op locaties met beschermde soorten (zie bijlage 3: Beschermde soorten van Ministerie van LNV)

De instrumenten zijn:

- Vrijstelling:
 - Provinciale vrijstelling van de verbodsbepalingen: Slechts de zorgplicht van toepassing. Geldt voor bepaalde soorten. Bron: provinciale verordening.
- Gedragscode:
 - Een specifieke vrijstelling voor het uitvoeren van beheer en/of ruimtelijke ontwikkeling, opgesteld door de branche/sector en goedgekeurd door de rijksoverheid en provincie.
- Ontheffing:
 - (specifieke of gebiedsgerichte) ontheffing van de verbodsbepalingen o.b.v. aanvraag door initiatiefnemer/gebruiker en voorschriften van provincie
- Omgevingsvergunning:

(specifieke of gebiedsgerichte) ontheffing van de verbodsbepalingen o.b.v. aanvraag door initiatiefnemer/gebruiker en voorschriften van provincie.

Bijlage 2 Bronnen

www.natura2000.nl
www.NDFF.nl
www.nederlandsesoorten.nl
www.ravon.nl
www.infomil.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.sovon.nl
www.arcgis.com
www.waarneming.nl
www.bij12.nl
www.kadastralekaart.com
www.rijksoverheid.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.earth.google.com
www.vleermuisprotocol.nl
www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewebsite/Overigen/downloads/15908%20Handreiking%20kleine%20Marters%20DIGITAAL.pdf

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Cozijnsen Flora Fauna Advies kan door de opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.